

Piros és kék

A természet megállíthatatlan körforgásának irányítója, kit mi, földi halandók felekezeti hovatartozásunktól függően (már ha nem a hitetlenek táborát erősítjük) előszeretettel hívunk Istennek, Jehovának, Allahnak vagy éppen kozmikus erőnek, megint szürke, nyirkos őszi leplet borított a városra. A régi bérház kis lakását is teljesen átjárta a bús félhomály, maga alá temetve a bútorokat, tárgyakat, papírdobozokat, faládikákat, ócska piksziseket, majd amikor már elvégezte lélekölő, hangulatromboló munkáját, akkor bebújt a fal repedéseibe, és onnan leste kárörvendve az ágyon fekvő nőt, az egykori Nőt, akinek már csupán a teste volt jelen a földi élet valóságában. Na jó, talán még a lelke is. Foszlányokban, töredékekben, mert az egész hangos csörömpöléssel, darabokban hullott valamikor a közönyös emberek lába elé, hogy azok érzéketlenül megtapossák, majd sáros cipőnyomokat hagyva rajta továbblépjenek. Nem kellett több hozzá, hogy kítaszítottá, kirekesztetté, erkölcsi halottá tegyék, csak két pecsét. Piros és kék. Ennyi.

A Nőből lett nő kedvetlenül feküdt a tiszta, friss illatot árasztó ágyban, ahol egykor annyiszor lehetősége lett volna átélni az érzéki szerelem minden mást elsópró kéjét, a pillanatnyi nemlét küszöbére taszító mámort, amikor megszűnik a tér, és nem marad semmi más, csak a puszta eksztatikus gyönyör. De őt mindez elkerülte, mert nem önnön testi vágyának engedelmessé adta oda magát minden ellenszolgáltatás nélkül, hanem puszta alázatból és sajnálatból: „Nem volt szívem nemet mondani nekik. Meg aztán, szeresd felebarátodat. Vagy nem?!” De ez csupán szívtelen jószívűség volt. Tökéletes álcája érzelmi nyomorának, mely meggátolta őt abban, hogy őszintén, mélyen szeressen, és ne csak befogadója, de elfogadója is legyen egy férfinak. Nem akarta az örökkévalóságra magához láncolni őket, mellettük ébredni, megízlelni a csók hevében az ajkukból kiserdülő vérük ízét, érezni testük illatát és izzadságuk szagát, semmit sem akart, és semmit sem várt el tőlük. Fogatlan pogány, hájas istenfélő, nyomorék mazochista, nyápic alkoholista ha bebocsátást kért ajtaján, üdvözlötetett és üdvözülhetett. Szégyenérzet? Büntudat? Minden ehhez hasonló érzés messze elkerülte a Nőt, hiszen ő hitte, nem azt műveli, amit akar, hanem azt cselekszi, amit gyűlöl. Szegény, szegény Pál apostol! De a férfiakat mindez nem érdekelte. Szerették, és jöttek lelkesen, hogy megjavítsanak csapat, ajtót, ablakot, miközben attól rettegtek, ki ne derüljön, merre járnak, mert akkor nem biztos, hogy a Nő kegyei mellé megkapják még a szocializmus szorgos építőinek járó csillogó kis pelesnit is.

Egyszerre kezdett hanyatlani a Nő és a rendszer. Az addig hűséges hódolók egyik napról a másikra már a sokat látott bécsi örömlányok után ácsingóztak, miközben igyekeztek jó képet vágni a pénztárnál, amikor kifizették, mit életük párja a hirtelen támadt nagy szabadság okozta vásárlási lázban a Mariahilfer Strassén összevásárolt. De egy, az önálló akaratótól még a letűnt rendszerben megfosztott férfi, aki esténként a kiskocsmákban ölte sörbe, borba, pálinkába maradék agysejtjeit és emberi méltóságát, miközben bőszsen szidalmazta az új módi szerint teamekbe tömörült egykori munkatársait és hirtelen menedzserré avansált főnökét, hű maradt hozzá. A Nő, aki ekkor már ismét csak egyszerűen Gizike volt, maradt számára a változó világban az egyetlen biztos pont. Hogy az közben megöregedett, megfonnyadt csodabogárrá vált, már fel sem tűnt neki. Mint ahogyan az sem, hogy mikor ment el a férfi. Mikor? Nem emlékezett rá, de minek is, tudta, addig maradt, míg a számára kiszabott idő tartott. Egy óra, egy éjszaka, egy hét, egy emberöltő, nem érdekes, az ő számára már nem létezett idő. Sem múlt, sem jövő, csak a fájdalmas, szorongásokkal teli jelenlét.

Felkelni vagy nem felkelni? Eldöntendő kérdés. Egyszerű. Talán. De mindenki nem lehet drámai hős. A kérdést végül saját önző teste oldotta meg, mely egyre nyomatékosabban követelte elemi létszükségleteinek kielégítését. Lassú, óvatos mozdulattal vette elő a helyéről a tányért, melynek láthatatlan mintáit sokáig nézegette, majd belülről kifelé haladva körkörös mozdulatokkal többször is végigsimította a belsejét. Szorongása azonban nem csitult, így inkább elmosta azt. Erős mozdulatokkal, hosszasan súrolta a patyolattiszta tányért, majd a késeket, villákat, kanalakat, fazekakat, serpenyőket. Egymás után szedte elő szekrénye szegényes tartalmát, miközben tekintetével folyamatosan a kis szobát pásztázta, nyugtalanul, felkészülve egy valótlanúságban is valós támadásra. Mire mindennel végzett, már nem is érezte az imént még oly sürgető szomjúságot, éhséget, csupán a testet-lelket emésztő elemi fáradtságot. Kimerülten rogyott le a kis házi oltár elé, melyet gyönyörűen hímezett, Isten nevében lopott oltárterítőt fedett. Áhítattól remegő kézzel gyűjtotta meg a vastag, fehér gyertyákat. Jobbról balra, mert tudta, csak így vár rá igazi megbékélés. Jézus békésen nézett le rá az olajfák tövéből, Szűz Mária feltárta előtte szívét, kicsiben és nagyban, aranykeretes barokk képen és a falinaptáron, egy életemben át tartó gyűjtögetés eredményeként. Isten emberré lett, hogy én Istenné lehessenek – zakatolt agyában, miközben hangosan fohászodott. Az egykor az irigy nők körében közutálatnak örvendő szépség ma már puffadt, vonásait veszített arcán, melynek jelenlegi formáját mintha szétázott szappanból formázta volna meg egy ügyetlen kezű szobrásztanonc, végiggurult egy kövér könnycsepp. Nem követte több.

Az áhíthatnak álcázott áhíthatoskodás végén tömjént gyűjtött, majd megnyugodva levett a polcra egy lakattal gondosan lezárt ládikát. A pici kulcsot egy ideig a tömjénfüst felett tartotta, majd óvatosan beillesztette a zárba. Lopva körülnézett, s miután meggyőződött róla, hogy csak a szellemvilág tagjai vannak jelen, elfordította a kulcsocskát a zárban. A kis lakat most is, mint minden nap, némán adta meg magát. Hm. Egy tökéletes áldozat. A Nő lélegzet-visszafojtva, két kézzel nyúlt be a ládikóba, és kiemelt belőle egy kis fekete dobozt. Ennek tetejét viszont már gyorsan, dinamikus nyitotta fel. Nem, inkább feltépte. Az eljövendő bűnbelen eltöltött percek ígérétéől egyre hevesebben vert a szíve, felgyorsult a légzése, kipirosodott az arca, és szinte elviselhetetlenül feszítette egész bensőjét a rá váró szellemi kielégülés utáni sóvárgás. Hetvennyolc kártya, hetvennyolcféle válasz élete létkérdéseire, sorsára.

Megszokott mozdulatokkal rakosgatta külön kis kupacokba a tarot lapjait. Már éppen húzni akart egyet a kártyalapok közül, visszafajtott lélegzettel, felkészülve mindennemű

cassandrai rosszra és jóra, amikor történt valami, valami, mi külső szemlélő számára, ki az ő misztikus világába beavatatlan, láthatatlan és érzékelhetetlen. Megmerevedve, a pillanat törtrésze alatt félbemaradt önnön mozdulatától megrémülve, kétségbeesve, perce-kig kiguvadt szemekkel bámult a szoba azon homályos szegletébe, ahol megkopott, szí-nevesztett, gyűrött és megsárgult dobozok közt szerényen megbújva bóbiskolt az egy-koron oly nagyra becsült, de mára az érdeklődés perifériájára taszított öreg tévé. Meg-látnak! – jajdult fel Gizike, és kapkodó mozdulatokkal letakarta a kémkedéssel gyanúsí-tott elektronikus gonosztevőt egy kikeményített lepedővel, melyre Istenbe vetett hite igazolásaként, nem pedig bűnbocsánatért esedezve, önkezűleg hímezte rá, „Legyetek erősek az Úrban és az ő hatalmas erejében”. Huhh.

Miután elhárította az utolsó akadályt is, nekiállt kirakni az asztal fényes lapjára a kár-tyalapokat. Egy, kettő, három. Az újra és újra rátörő hidegségérzettel, tarkója bizsergés-sével mit sem törődve kezdte el egyenként kisilabizálni a lapokat. Az egykor ígésző, csá-bító kék szempár most a hájas, petyhüdt szemhéj alól alig látszott ki, miközben hunyo-rogva próbálta fókuszálni látását. Két kehely, A megoldás, Az uralkodó. Megkönnyebbül-ten sóhajtott fel. Ma nincs veszély, kegyesek a csillagok. Mehet. Izgatottan nyitotta ki szekrénye ajtaját, melyben gondosan kivasalva lógtak a tömjénillatú ruhák és a szépen felfűzött fokhagymafüzérek. Rövid gondolkodás után egy mostanra megfakult, avított piros nadrágkosztümöt vett fel, alá egy fidres-fodros, fekete csipkecsodát, majd egy kis üveg-ből szenteltvizet öntött a csuklójára, fültövére, nyakának egykor oly sokat csókolat hajla-tára. Ragaszkodó természet lévén, nem volt szíve megválni élete előző szerepének kel-lékeitől, így utolsó simításként sikerült személytelenségében is személyes arcot festenie magának.

Jobb lábbal lépett ki az orrfacsaró macskahúgyszagot árasztó, sötét körfolyosóra. Re-mélte, nem találkozik senkivel, nem kell leereszkednie senkihez, de ha igen, az sem baj, elvélre ki lealázkodik, az felmagasztaltatik. A keskeny csigalépcső minden egyes fokánál megtorpant, körülnézett, nem követik-e. Huszonnégyszer. Az utcára kiérve meglepetten vette észre, hogy a reggeli bús sötétség szertefoszlott, és helyét cserélt a gyengélkedő őszi napsütéssel. A táskája mélyéből éppen előhalászta a hetvenes évek divatját idéző napszemüvegét, amikor összetalálkozott a szomszédjával. – Szép jó napot! De csinos ma! – Ne mondjon ilyeneket, még meghallják! – pirított rá a kedvesen mosolygó férfira zavartan. Ő már a rendszerváltás után költözött a házba. „Ez a hülye is minek köszönget, még azt hiszi a szomszédasszony, hogy el akarom csábítani az urát, pedig dehogyis kel-lene nekem egy ilyen semmirekellő fráter, mindenki rajtam röhögne, benne lenne megint a tévében, rádióban, újságokban meg mindenhol, én nem engedhetem meg magamnak ezt a blamát, mit gondolnának odafönn rólam, még megtudná az Úr, csak ez hiányzik, és még vigyorog is a hülye, azt hiszi, akkor nem fog elkárhozni, dehogy nem, mindenki el-kárhozik, mert mindenki eredendően bűnös, mindenki, rám pedig ne számíton, én nem szólok az érdekében egy szót sem, tudom én, protekciót akar az Úrnál, de csak azért sem halok meg.”

Gondolatai teljesen lekötötték, nem észlelte a külvilág zaját, apró részleteit, a parkban hangosan visongó, síró, nyafogó, kacagó ártatlan gyermekek zajongását, a foghíjas macskakövek fájdalmas sóhajait, amint csámpás cipősarkaival beléjük rúgott, csak az agyában zakatoló szöveget hallotta, anélkül hogy felfogta volna, tudatáig eljutott volna elrontott élete drámai végjátékának súlya, fájdalmas valósága. Nem fogta fel, hogyha va-laki azt véli, hogy ő valami, holott semmi, önmagát csalja meg. De Gizike már rég nem volt önmaga, elveszítette a benne élő Nőt, aki képes volt mosolyogni, nevetni, flörtölni,

kacérkodni, sírni, zokogni, ordítani, vetelni, és ezzel együtt élni, élni, élni... Neki nem hiányzott. Másnak sem. Csak Egy ember.

Lépései egyre jobban lelassultak. Elfáradt. Már régen elszokott saját teste súlyának cipelésétől. Minek is rak az Isten ilyen nehéz terhet ránk, mikor előbb-utóbb úgysis elrohad? Már csak pár lépés választotta el céljától, a kerületi rendőrség nem éppen tiszteletet parancsoló roskatag épületétől, amikor hirtelen megtorpant, és fittyet hányva a körülötte el-siető, báméskodó emberekre, hangos motyogás kíséretében elkezdett kutatni hatalmas vászonszatyra mélyén. „Itt kell lennie, ide raktam, biztosan ellopták, hogy ne legyen szerencsém, igen, amikor átkutatták a lakásomat, hogy aztán terhelő bizonyítékként használhassák fel ellenem, hogy megégessenek, máglyahalálra küldjenek mint boszorkányt, tudom, hogy ellopták, mert félnék tőlem, ők tudják, hogy ki vagyok, hogy én Valaki vagyok.”

Egyre elkeseredettebben keresgélt, majd leguggolt a kutyagumikkal tarkított keskeny járdára, mélyet sóhajtvá beszívta a nagyváros benzinbűzös levegőjét, és szép sorjában elkezdte kirakni maga mellé kincseit, melyektől soha nem vált meg, mindig mindenhova vitte magával, mint az ember önnön árnyékát. Egy öreg, agyonolvasott Bibliát, egy fehér szalaggal átkötött kopott bugyellárist, egy törött tükröt, egy foghíjas fésűt, egy üveg szenteltvizet, egy rózsaszínű imafüzért, berámázott fiatalkori önarcképét, egy kis ezüstkeresztet, egy hímzett zsebkendőt, egy fej illatos foghagymát, egy zacskó avas tepertőt, egy elgörbült ingát és egy giccses, szárnyaszegett gipszangyalkát. Miután mindent kipakolt, a táska sarkában megbújva meglelte az elveszettnek hitt fehér kis krétadarabot. Óvatosan a tenyerébe vette, mintha csak egy törékeny kismadarat tartott volna, majd hosszasan, átszellemült arccal csodálta. „Hát mégsem veszett el!” Majd miután kiélvezte a megtalálás örömteli pillanatát, kilépett a cipőjéből. Harisnyán keresztül is jól kivehetők volna a járókelők a csúf bütykeiket, megduzzadt vizenyős bokáját, ha nem tartották volna kevesebbre egy futó pillantásnál, gúnyos mosolynál. Nem nézték meg, nem bámulták, nem csodálkoztak rá. Nem. Elkapták tekintetüket, elfordították a fejüket. De Gizike ügyet sem vetett rájuk, számára csupán egy dolog volt fontos. Tökéletes, szimmetrikus kereszteteket rajzolni a kis krétadarabbal cipője talpára. Így felruházva minden földi és földöntúli ártó szellem ellen, nyugodtan lépett be a rendőrkapitányság kapuján.

Odabent a rend ügyeletes öre éppen ebéd utáni kávéjával próbálta meg felvenni a harcot sztoikus nyugalomnak álcázott közönyével és unalmával szemben. – Jó napot! Azt szeretném megtudni, hogy hol tehetnék bejelentést eltűnési ügyben – érdeklődött Gizike, öntudatlanul is az értelmes állampolgár álcája mögé rejtőzve. – Attól függ, asszonyom, miről van szó pontosan. Eltűnt személyek után csak negyvennyolc óra elteltével adjuk ki a körözést. Ki és mikor tűnt el? – Hát tulajdonképpen a párom, az a részeg disznó, vagyis egy része veszett el. Nyomtalanul! – tette hozzá Gizike, erősen hisztériás hangszíjjal az utolsó szót. A rend öre gondterhelten összeráncolta homlokát, majdnem megvakarta tar üstökét, majd elgondolkodva szemlélni kezdte az előtte álló teremtményt, mint egy absztrakt kiállítási tárgyat, melyről nem tudjuk eldönteni, hogy egy rothadásnak induló pockot vagy bombatámadás áldozatául esett toronyházat ábrázol-e. Szenvedett. Hirtelen nem tudta, valójában melyikük szellemi képességeivel is van gond, de végül ráeszmélt, itt és most, minden körülmény közt csak ő lehet a nyerő, a törvény szigorú szolgálja, ki ráadásul nem holmi közönséges halandó – szerinte, mindennemű übermenschézés nélkül, eredendően több az előtte álló asszonyállatnál – hiszen ő férfiből van. Kihúzta magát, majd rezzenéstelen arccal feltette a nagy kérdést: – Hogy érti, hogy a férje egy része veszett el? – Dehogy a férjem, mit sérteget engem, kinek kellene

az a semmirekellő, még csak az hiányozna. Iszik, mint a gödény, de az az ő baja, mert így nem örökölheti Isten országát. Csak a párom. Néha. De most tényleg bajban van. Ki kell adniuk a körözést, életbevágó, értse meg, elő kell keríteniük a protézisét. A felsőt, kicsit sárga, és az egyik oldalsó lepörcent, de az övé. – Talán érdeklődjön a talált tárgyak osztályán. Ez nem tartozik a hatáskörünkbe. – Á, ott már voltam, de hiába, elküldtek, de még a mentősök is. Tudtam, hogy nem fog nekem segíteni senki, mert irigykednek rám, utálnak, sunyi módon megkeserítik az életemet, mindenki, mert tudják, én valaki vagyok! Valaki. Tennem kell valamit, mert cselekedetek nélkül holt a hit is! De mit? Mit?! – Sajnálom, de nem tudok tanácsot adni. A viszontlátásra! – zárta le végül a rendőr a beszélgetést, mert már kezdte feszélyezni a másik pusztja jelenléte, a kínos szituáció. Minden másodperc elteltével egyre tehetetlenebbnek érezte magát. Bármennyire igyekezett is, nem bírt visszaemlékezni, vajon kapott-e hasonló esetekre útmutatást, tanácsot, van-e szabály, megoldás, bármi, ami kapaszkodót nyújthatna neki, mit kezdjen ezzel a fura nőszeméllyel, aki szemlátomást nemigen akarja elhagyni az őrszobát.

Gizike, mit sem sejtve a másik lelkében lezajló vívódásról, csak mondta, mondta megállíthatatlanul saját belső monológját, miközben rimázkodott, könyörgött, esdekelt, fohászkodott, majd mikor végre elhallgatott, azt a reményt ébresztve szellemi kínoknak alávetett rendőrünkben, hogy végleg kifogyott a szuszából, egy nagyot sóhajtott, majd mély levegővétel után, ezúttal új, erényes hangnemben korholt, vádaskodott, fenyegetett tovább.

Hogy mi volt az utolsó csepp a pohárban? Ki tudja. Talán a hatalmát veszített Lucifer földi galádságaitól, a mennyország őrző-védő szolgálatát ellátó arkangyaloktól, a pokol bugyraiban üvöltöző elevenen elkárhozott rosszfiúk társaságának ígéretétől, a halált hozó Belzebub közeledtétől vagy egyszerűen csak az őt riogató Gizike eszelős tekintetétől ijedt meg a rendőr. – Fogja be a pofáját, és tűnjön a pokolba! – ordított rá a meglepett nőre. Gizike megsemmisülve, némán meredt a férfira, majd lassan curukkolva megindult az ajtó felé.

A forgalmas utcára kiérve hirtelen megtorpant. Merre? Hogyan? Miért? Csak a kérdések maradtak. Pár lépés után lerogyott az utcai virágosláda kőperemére, táskája mélyéről előkutyászta a kis ezüstkeresztet, miközben folyamatosan zsolozsmázta: „Uram, ne fordulj el szóltanul tőlem, halld meg esedezésem, mikor kiáltok hozzád, mikor felemelem kezem az ég felé, ne számlálj engem a hitetlenek, gonosztevők közé, segíts meg, hallgasd meg esedezésem...”

Lassan, észrevétlenül borította gyászfátylát az éj tündére a városra, utcákra, terekre, emberekre, kutyákra, macskákra és Gizikére. Egyre nyirkosabb, hűvösebb lett, de Gizike, elgémberedett tagjairól tudomást sem véve, minden tudatos elhatározás nélkül, hősiesen kitarzott őrhelyén, és kiszáradt szájjal kántált. A nap végén a fáradt, elcsigázott rendőr már éppen hazafelé indult, amikor észrevette őt. Káromkodva kotorászta elő telefonját. Megtalálta a megoldást a nő minden bajára. – Halló?! – Felvették. Gizike sorsa megpecsételődött. Személyes végítélet. Nem kellett hozzá több, csak egy hívás és két pecsét. Piros és kék.